

ЕРИК СИМОН КЛИВИА НЕМАН

Превод от немски: Дорина Йосифова, 1986

chitanka.info

Добре стана, че се срещнахме точно тук. Помните още нашия неотдавнашен спор, нали? Сега ще ви докажа, че много подценявате техниката.

Да, ще ви докажа. Виждате ли младата жена отсреща до информата? Да, онази с ексцентричната прическа. Едва ли някой не би я забелязал. Името ѝ е Кливиа, Кливиа Неман. Вярно, звучи старомодно. От месец и половина идва тук и с часове седи пред информата. Лично аз съм в информационната агенция само два-три дни през седмицата, но колегите твърдят, че тя действително всеки ден е тук.

Разбира се, и на мен ми се стори необичайно. И така събрах сведения за нея. Знаете добре, че за нас не е трудно, черпим вода от извора, така да се каже. И имаше защо. Тя е на 30. Но е родена преди 114 години. Разбирате за какво говоря — дилатация на времето, проблема за завръщането.

Не, не, не самата тя! Съпругът ѝ излетял. Ако водехме този разговор преди, да речем, 50 или 60 години, щяхте веднага да се досетите за какво става въпрос. Тогава хората все още си спомняха Едуард Неман. Но днес, когато вече никой не се интересува от подобни космически полети — също резултат от непоследователното ни отношение към техниката...

Знам, за това вече сме говорили. Но може би примерът ми ще успее да ви убеди? Всъщност станало е така: Преди 86 години излетяла Осмата междузвездна експедиция. Всичките единадесет души от екипажа били мъже и само един от тях, именно този Едуард Неман, бил женен. Щастлив брак, както се казва. В днешно време, когато повечето хора смятат дългите космически полети за безсмислени и безотговорни, едва ли някой ще разбере защо семейство Неман се е съгласило на тази раздяла. Но те са мислели другояче, били решили тази експедиция да излети и Неман — също. Тогава са се поставяли все още твърде големи изисквания към квалификацията и конструкцията на астронавтите, а Неман бил най-подходящият от всички.

По онова време хората вече са можели доста добре да преценяват шансовете, които даден астронавт е имал, и възможностите му да преодолее опасностите в космическото пространство, разбира се, известните за тях опасности. Тоест устойчивостта на организма

спрямо различни болести, като подсветлинен шок, способността да се реагира бързо и правилно в необичайни ситуации и други подобни. Годните за полет и многостранно квалифицирани планетолози все пак не били много и вероятността Неман да се върне била най-голяма. Ако не той, трябва да излети някой друг с по-малък шанс за завръщане. Във всички случаи щели да намерят някого, тогава не е могло да става и дума за преустановяване на звездните полети.

Знаех, че ще заговорят за „технически фетишизъм“, за израждане на техниката в самоцел или ще употребят някоя друга подобна модерна фраза, модерна, не нова. И просто не е вярно, че тези експедиции се провеждали само защото били възможни в техническо отношение или пък защото съществуващият организационен апарат автоматично възпроизвеждал смисъла на своето съществуване, както се казва днес, или просто *ad maiorem gloriam scientiae*.^[1] Всичко това положително е изиграло определена роля, но е осъдително. Най-вече че внезапното прекъсване на серията експедиции би обезсмислило предишните полети и дългогодишната новаторска работа, тоест труда на човека, а не работата на някакви си машини. С една дума, въпросът бил не дали да се лети изобщо, а кой да излети.

Прав сте. Тук наистина е имало конфликт, защото на Неман, най-подходящият за тази цел, е било много трудно да се сбoguва със Земята, тъй като това означавало и раздяла с жената, която обичал. Но това нямало нищо общо с обективната преценка на годността му, тоест с шансовете му да оцелее. Било негов личен проблем, и виждате ли — оказало се, че точно това може да се разреши с последователно, непредубедено използване на техниката, която според някои само създава нови и излишни проблеми.

Ако не се лъжа, още през ХХІ или ХХ век са правени експерименти за замразяване на хора и съхраняването им чрез продължителен анабиозен сън. Тези ранни опити така или иначе се провалили и дълго време след това не били повтаряни. Но в крайна сметка бил открит надежден метод за съживяване на консервираните и онази жена там, Кливиа Неман, се възползвала.

Две години след излитането на експедицията, след като вече била прекъсната всякаква връзка с кораба, тя се подложила на замразяване, за да дочака съпруга си. Отказала се от всичко — от приятели, познати и роднини, отдавна вече умрели, от работата си, за която днес ще й

липсват необходимите знания, от обкръжаващата я среда, от времето, в което е живяла — само заради него.

Преди повече от година тя била размразена и вече е свикнала, поне отчасти, с действителността. Но няма никакви близки; въпреки усилията на психолозите тя е останала дете на своето време, на миналия век — но тя точно това иска, защото съпругът ѝ я помни такава. Страхува се да не загуби любовта му, ако се промени, ако се приспособи към една епоха, в която са се изменили не само средствата, но и целите; в която смелостта на мъжа ѝ и другарите му, макар и непонятна, все още е на почит. Изпитала сама трудностите на новото време, сега иска поне тя да остане непроменена, за да може съпругът ѝ да намери някаква опора. Така поне мисля — тя, разбира се, не ми го е казвала. Дори да искаше, едва ли щеше да свикне с нашето време, но това не би трябвало да я притеснява, най-малко в началото. Тя очаква късче от своето време, онова късче, което е било най-важно за нея.

Другите десетима поне никой не ги чака.

Имате право, корабът, който бе засечен наскоро, е Осмата експедиция. Не ми се вярва да сте осведомен, в новините споменаха доста бегло за това. Веднага уведомихме съпругата на Неман, оттогава тя идва тук всеки ден и търси старите данни от времето на старта. Но всъщност се надява да установим най-после радиовръзка с кораба. Всъщност корабът сигурно ѝ е безразличен — тя иска да говори с него.

При това знае много добре, че той все още е доста далече и ще мине повече от година, преди да кацне. Улавяме съвсем накъсани сигнали и успяваме да определим само разстоянието и скоростта. Сигурно и тя го знае. Но въпреки това идва. Мисля, че чака някое по-свързано съобщение. Действително при сегашното разстояние това все още е съвсем невероятно, но нали вероятностните изчисления от този род допускат винаги съществуването на изключения.

И наистина преди два дни пристигна една доста ясна радиограма, съвсем случайно. Много обнадеждаваща новина — грижливият подбор на екипажа все пак бе дал очакваните резултати.

Тя още не е запозната със съобщението, засега не сме го подали на обществената памет. Ние от информационната агенция сме на мнение, че не трябва да се бъркаме в неща, които не ни засягат. Задачите ни са ясно формулирани, не сме психолози. Все трябва да има някой, който да е упълномощен да ѝ го каже по подходящ начин.

А съобщението бе наистина доста обнадеждаващо. Експериментът излезе сполучлив. Защото кой от съвременниците ни би се осмелил да допусне, че от единадесетте души екипаж ще се върнат десетима?

Да, предположението ви е вярно и случаят е наистина трагичен. Е, не чак толкова. Когато той е решил да участва в експедицията, а тя се е съгласила да го чака, в техническо отношение полетът е бил осигурен, и то максимално; в този смисъл проблем за семейство Неман не е съществувал. Нима може един глупав инцидент да омаловажи постиженията на техниката?

---

[1] За по-голяма слава на науката. (лат.) Б.пр. ↑

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.